

svojo prevažno nalogo vseskozi previdno in častno zvrševal, ter si v literarni zgodovini Slovencev neminljiv spominek postavil. — Ta veseli spomin se je pa tudi vnanje slovesno obhajal. Preč. gospod dekan so letošnji pastirski shod v veliko veselje duhovnikov cele dekanije sklicali na god sv. Mohora. Večina duhovnikov udeležila se je pete sv. meše, katero so ob 8. preč. gosp. dekan z asistencijo služili — Bogu v zahvalo za obilne dobrote, katere je v 25 letih po družbi sv. Mohora Slovincem delil — pa tudi Boga prošila, da bi to družbo še za naprej blagoslovil. Konjiška dekleta so si pa prizadevala to slovesnost z svojim vbranim petjem po vsi moči povikševati. Po dokončanem pastirskem posvetovanju bil je skupni obed. Zbrani so se pred vsem spominjali družbe sv. Mohora, zagotovili njo po telegrafu vzajemne ljubezni, hvaležnosti in udanosti. Bog ohrani, Bog blagoslovi družbo sv. Mohora!

Iz Podjunske doline. (Grožno zločinstvo.) Nedavno je revnih stanovnikov v št. Danijelski fari 12letna hčer kozo pasla nekoliko daleč od bajte. Naglo plane nad njo Raidelnov sin, Matija Lušnik iz Pliberga, in jo grožno usmrti. Porezal njej je roke in noge, truplo razparal, srce izvzel. Stariši so še le po 7dnevnem iskanju nekaj delov svojega otroka našli v lisičjo luknjo zamašenih; telo je bilo že polno mrčesov in muh. Žalost starišev je nepopisljiva. Pobrali so hčerine ude, le ene noge še niso mogli najti. Zločinec je zdravnišk mazač in velja pri nevednih ljudeh za čarovnika. Torej rečejo, da si je po tem ubijstvu hotel nekaj čarovnih vračil pripraviti. Človek je 22 let star in se tudi vojaščini odteguje. Sodnija ga je že zaprla. — Dobrolski žandar, po imenu Koručar, se je nedavno moral z močnim potepinom trdno boriti, ko ga je hotel zgrabiti. Capin se mu iztrga in zbeži, toda žandarjeva krogla ga zadene v bedro in tako je moral v luknjo, kder je že 11krat prebival zaradi raznih tatbin. Tatov imamo sedaj povsod, da je groza. — V Celovcu je nek dijak na realki dobil pri skušnji dvojko; to ga je tako razjezilo, da je šel na visoki farni zvonik, se iz njega prekupicnil in k priči mrtev obležal. Samomorivec je bil 17 let star.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Veliko veselja je sedaj med našimi turkoljubi, to pa iz večih vzrokov: prvič ker Rusom ne ide vse po sreči v Aziji, drugič, ker se Andrassy baje pogovarja o zvezi z Angleži proti Srbom, Grkom Italijanom in Rusom, ki vsi skup Turka raztrgati hočejo, in tretjič, ker so Slovenci na Kranjskem večino v deželnem zboru zgubili. No, bodi jim to veselje! Smo že veliko prestali, bodemo še tudi to prebili, a Rusi si bodo že pomagali sami in sicer tako, da se bodo vsem turkoljubom lasje strahu in srda ježili. Sicer pa slišimo čedalje več grdih glasov o kranjskih volit-

vah. Tako n. pr. je v Tržiču eden volilec rekel: „jaz volim narodnega kandidata Stare-ta, tu pa položim 2 fl. z katerimi ste me podmitati hotli, da bi liberalnega nemčurja izvolil.“ — V Brnu na Moravskem so odprli prvo slovansko pripravništvo za izučevanje slovanskih učiteljev. — Ustavoverci so že začeli gibati se po vseh 10 deželah, katere bodo jeseni imele voliti nove poslance v deželne zборе. Tudi nemškutarji mariborskega okraja so se v kazini povohčili in res Seidla zopet postavili za kandidata in njemu na stran posadili ces. kralj. uradnika, da bi ga ta za seboj potegnili. Sami torej vidijo, da je njihov Seidl podoben od krogelj poškodovanemu turškemu monitorju, ki se ne more več sam prav gibati in ga mora druga ladija za seboj vlačiti. Slovenci se nobenega ne strašimo! Naj le kandidirata! — Hrvatski sabor bo začel zborovati 13. ali 18. avgusta.

Vnanje države. Nemški cesar Viljelm in Bismark si nista dobra tako, kakor poprej. Ošabnost Bismarkova je cesarja razžalila. Bismark tudi neki Rusom kljubuje, cesar pa te močno podpira. Ko bi te podpore ne bilo, davno bi že Angleži in bržčas tudi Magjari začeli boj proti Rusiji! Bavarci, ki so pomagali nemško cesarstvo snovati, čutijo sedaj pri dačah, kako pametno da so takrat ravnali; samo za vojaške potrebe plačujejo sedaj 42 milijonov; prej je 6 milijonov bilo dosti. Nemški katoličani so zgubili močnega zagovornika škofa mongunškéga Em. Ketteler-ja. Mož je bil husar, uradnik, kaplan, župnik, prošt in 27 let škof. Veliko in temeljito je pisal o socijalnem prasanju. — Francoska vlada je začela frajmavrerje preganjati, ker preveč rogovilijo; volitve so razpisane na 14. oktober. Italijani dobijo sedaj tudi brezverske šole, v katere bodo stariši prisiljeni svoje otroke pošiljati. — Kardinal de Angelis je umrl in je vsled tega kardinal Švarcenberg najstarejši kardinal-duhovnik. Anglež je Turkom pomoči obetal, če bo Rus šel črez Prut, pa ni ostal mož beseda; potem, če bo Rus prestopil Donavo; Anglež se ni ganil; naposled če prekorači Balkan; Anglež ne stori nič in odlaga rekoč: če bo Rus hotel v Carigrad vdreti. Tako zanesljivi so angleški kramarji. Grki so vzeli 40 milijonov posojila za vojne priprave. Srbi imajo zopet 24.000 mož redne vojne, 40.000 brambovcev prve in 20.000 druge vrste. Rumunska zveza z Rusijo je podpisana!

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Dnes zamoremo samo veselo poročati iz bojišča. Balkan gora je v ruskih rokah, kakor tudi turška trdnjava Nikopolje. Povsod napreduje slovanska reč! Godilo se je pa tako! Veliki knez Nikolaj je do 5. julija črez Donavo spravil prvič pri Brajli 2 vojna oddelka, katera sta do sedaj srečno vzela vso Dobrudžo in turški tabor pri Medžiji, prekoračila Trajanov nasip, pretrgala tamonjšo železnico in za bežečimi Turki prodrla do Megalije na stezi v Varno in Prevadi; drugič pri

Zimnici 8 oddelkov — vsak šteje za vsem 40.000 mož — torej 320.000 mož. General Krüdener je od ondot krenol proti zapadu in 14. 15 in 16. julija napadal močno Nikopolje; po krvavi borbi je vdrl v mesto in zgodaj 16. julija se je Turk udal. Rusi so vjeli 2 paši in 6000 Turkov, 40 kanonov, 2 monitorja in mnogo streliva; k lepi zmagi sta tudi 2 rumunska regimenta z 3 baterijami pomagala. Trije vojni oddelki so pa od Zimnice marširali proti izhodu in so prodrli čez Jantro, čez Lom, pri Vetovi pretrgali železnico Ruščuk-Varnovsko ter trdnjavo Ruščuk obkolili. General Radecki in jegov oddelek pa je urno prodiral naprej proti Balkan gori, 7. julija zasedel Trnovo, 9. jul. Gabrovo in 13. julija v jutro ob 6. uri je podgeneral Gurko prvi prekorlačil slovito Balkangoro z 18 bataljoni ter naglo v lepe južne kraje lomastil naprej in še le pri Kandikioju razpršil prvih 300 Turkov ter 15. jul. vzel železniško postajo: Jeni-Sagra, 30 ur pred Drinopoljem, drugim glavnim mestom Turčije. Za temi prvimi Rusi draplje sedaj 55.000 mož čez Balkan-goro, katere Turki čisto nič niso branili. Kerim-paša teči z 120.000 Turki nekde med Šumlo in Razgradom. Rusi so mu torej že deloma za hrbtom in na straneh! Ali bo se z Rusi poskusil v resni bitki ali bo se zaprl v trdnjave, ali se umaknil nazaj, to se mora v kratkem pokazati. V Albaniji so Turki le v Spušu, Podgorici in Skadarju pustili nekaj vojakov in mnogo ranjencev, vse drugo ženejo naglo proti Balkanu in v Carigrad. Črnogorci bodo tedaj udarili v turške dežele. Pero-Pejović je zadnje Turke, ki so od črnogorske meje marširali v Niš, na reki Tari došel, zgrabil, potolkel in brž 6 turških vasi črnogorskemu knezu podvrigel. Despotovič je v Bosniji z 3000 vstaši 4 turške vasi požgal in vso živino odgnal. V Aziji stoji general Melikov z 40.000 moži v Zajskem taboru in pričakuje čez Hvalinsko morje 20.000 mož pomoči in hoče potem Muktar-pašo zopet zgrabiti, ki je sedaj v Karsu. General Terguzakov je 5. julija na rusko zemljo 3000 bežečih rodbin spravil, potem pa 8. julija naglo udaril na Kurde, ki so rusko posadko v Bajasidu 23 dni napadali, jih razpršil in posadko rešil. Rešeni Rusi so bili sila izstradani in boleni namreč 4 generali, 26 oficirjev in 1587 vojakov. Bajasid je ves razdjan in zasmrajen po mrličih, kojih nihče ne pokoplje. Rusi so šli čez mejo nazaj. V Kavkazu so vstali zoper Ruse prvič Abhazi, potem Osogeti, Čečenci Četmanci in Lezginjani. Proti jim zbirajo Rusi silno vojsko v Staropolju. Fazli-paša je od generala Alhozova bil tepen pri reki Ghirlandi.

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

VI. Veliki knez Nikolaj je svojemu bratu, uskemu carju, poslal prezanimivo ker natančno

in zanesljivo poročilo o napredovanju velike ruske vojne v Rumuniji od začetka vojske do prehoda čez Donavo. Slavni vojskovodja pravi: „24. aprila je ruska vojna začela prodirati v Rumunijo proti Donavi. Prve čete so morale naglo po železnici v Galač, Barboš in Brajlo, da so pred Turki zasele tamošnje važne železniške mostove, kar se je vse srečno izvršilo. Ostale trume so se peš valile naprej čez Jaš, Fokšani, Rimnik, Buzev v Bukurešt, Giurgevo; potem v Jura-Jalomico nasproti Hirsovi, v Kalaraš nasproti Silistriji, in v Oltenico nasproti Tuturkanu. Vojna sprava, težka artilerija, pontoni, mali parobrodi, barke z torpedi, strelivo in živež se je po železnici odvažalo, toda nenavadno počasno; rumunska železnica je veliko bolj slaba ter mudno vozi bolj kakor smo se bili že poprej bali. Hudi nalivi, velike povodnje so tudi močno ovirale brzo napredovanje. Vkljub temu so se vojaki, kateri so peš marširali, le za 2 ali 3 dni zakasnili, med tem, ko je dotična vojna sprava še le 2—3 tedne poznej za njimi po železnici došla. Vkljub tem zaprekam so vojni oddelki proti koncu maja vsi na odkazanih jim mestih stali pripravljeni za prelaz čez Donavo in je bil 6. juni za to nevarno početje že določen. Vendar to ni bilo mogoče. Donava je strašno narastla in daleč vse pobrežje globoko poplavila in je potem le počasno odtekala; več časa je stala po 15 čevljev nad navadno višino vode. Treba je tedaj bilo z prelazem počakati. Med tem so se pridno delale konečne priprave. Štirje oddelki železnih pontonov so se po železnici prepeljali do Slatine in do Banjaša blizu Giurgeva; od Slatine so se po reki Aluti splavili blizu Donave pri Nikopolju, od Banjaša pa z konji zavlekli blizu Zimnice nasproti Sistovu. Jednako smo tudi parobrode in barke z torpedi spravljali deloma po Aluti, deloma na vozeh na odmenjeno jim mesto. Za prelaz sem odbral dve mesti, eno pri Brajli, drugo pod Nikopoljem. V Galaču in v Slatini so pionirji marljivo tesali in delali barke, ladije in pripravljali lesovino za mostove. Ob enem smo Donavo turškim monitorjem z torpedi zaprli, najprvije od Reni-ja do Hirsove. Tako je prešla polovica junija in Donava še vedno ni hotla znatno odtekati. Vendar dalje čakati tudi ni kazalo in tako sem prisiljen zapovedal generalu Cimermannu, naj skuša pri Brajli, od koder je lesen most že bil potegujen čez Donavo v Glečit, reko prekorlačiti naj velja kaj velja. Donava je bila res močno napeta, tudi most in vas Glečit je bila poplavila. Vkljub tem oviram je general Cimerman v noči od 22.—23. junija majora Šukova z 3000 Rusi na barkah in ladjicah srečno spravil na turško stran. Rusi so Turke zgrabili in v beg zapodili in v kratkih dnevih zaseli celo Dobrudžo do Trajanovega nasipa in prve turške železnice. Rusov je malo bilo usmrtnjenih ali ranjenih. Veliko težavniši je pa bil prehod na srednji Donavi. Tukaj so se urno vozili gor in dol turški monitorji; turški vojaki